

MTA-ELTE IDEGEN NYELVEK OKTATÁSA KUTATÓCSOPORT

Kutatócsoport-vezető: Wein Csizér Kata

Kutatási programunkban azt vállaltuk, hogy a nyelvtanulásban szerepet játszó egyéni különbségek vizsgálatán keresztül elemezzük a problémamegoldó tevékenységen alapuló nyelvoktatást a magyarországi közoktatás különböző intézményeiben. Kutatócsoportunk első éves munkáját az alábbiakban foglaljuk össze (zárójelben a vonatkozó publikációk sorszáma található; Q1-es és Q2-es cikkek sorszámát vastagon szedjük):

Munkánkat kutatásunk elméleti megalapozásával kezdtük, hogy a későbbi adatgyűjtések konstruktum érvényességét biztosítsuk. Legfontosabb eredményünk szerint a lingua franca érzékeny nyelvpedagógia kialakítása különösen fontos a magyar közoktatásban, ahol az anyanyelvű beszélők száma erősen korlátozott. Érvelésünk szerint a problémamegoldó nyelvtanulás során a diákok nyelvhasználóként szerepelnek az osztályteremben, amely hatékonyan támogatja a nyelvtanulás folyamatát. (Vonatkozó publikációk: **3**, 16)

Az elméleti megalapozás csak egyik pillére a megbízható és érvényes kutatásnak, a második fontos alap a későbbi adatgyűjtések módszertani megalapozása, olyan módon, hogy megbízható adatokat tudjunk gyűjteni. Elkészítettük kutatási területünkön az egyéni különbségek kvalitatív vizsgálatának meta-elemzését, amely kutatásnak a fő célja az volt, hogy szisztematikusan áttekintsük kutatási területünkön a kvalitatív kutatások témáit és szerepét, hiszen a második kutatási évre tervezett nagymintás adatgyűjtésünket kvalitatív vizsgálat előzi meg, valamint a későbbiekben esettanulmányok készítését is tervezzük. Legfontosabb eredményünk, hogy sikerült bizonyítani, hogy bár a kvalitatív kutatások térnyerése egyre erősebb kutatási területünkön, ezt nem kíséri módszertani rigorózusság, amit a mi kutatásunk meg fog valósítani. (Vonatkozó publikációk: **1**, **2**)

Az elmélet és módszertan összekapcsolása eredményeképpen négy témát kutattunk részletesebben az első évben:

- Az angoltanulással kapcsolatos egyéni különbségek vizsgálata során kvalitatív módszerekkel térképeztük fel nyelvtanulók osztálytermi flow élményeit, amelyek megismerése kulcsfontosságú, mert a pozitív osztálytermi folyamatok, amelyek pozitív hozzáállást és érzelmeket váltanak ki a tanulókból jelentősen növelik a nyelvtanulás sikerességét. Osztálytermi környezetben nem elhanyagolható a tanárok szerepe sem, ezért vizsgáltuk motivációs tevékenységüket több perspektívából: hogyan motiválják a diákokat, ebből mit érzékelnek a diákok és milyen differenciálással kapcsolatos meggyőződései vannak a tanároknak. Ez utóbbi téma különösen fontos, mert Magyarországon a tanárok körében elterjed (hibás) nézet, hogy a jó csoport a homogén csoport. Ami a motivációs eredményeket illeti, kutatásaink alapján a tanárok közötti egyéni különbségeknek is szerepe van abban, hogy mennyire képesek motiválni a nyelvtanulókat. A tanár motiváló szerepe szempontjából kitüntetett jelentőséggel bír a tanár tárgyi tudása, módszertani felkészültsége, és olyan személyiség jellemzői, mint a támogatás, jóindulat, öröm, empátia, lelkiismeretesség és karizma. (Vonatkozó publikációk: **4**, **9**, 13, 14, 17, 18)

- Az osztálytermi angolórákon gyűjtött adatok alapján készült elemzések ráirányították figyelmünket az írással kapcsolatosan az önértékelés fejlesztésének a fontosságára a közoktatásban is. Amikor problémamegoldó nyelvtanulásról beszélünk, az autonóm nyelvhasználat központi szerepet kap, amelynek része az önértékelés, amely kialakításában segíthet az oktató. A problémamegoldó nyelvtanulás szintén teret adhat az ágencia (hatóképesség) és kreativitás kibontakoztatásának, azt, hogy ezen tényezők, illetve ezek affektív vonatkozásai hogyan befolyásolják nyelvi feladatok során a nyelvhasználatot, szintén több kutatásban vizsgáltuk. A nyelvi produktumok vizsgálata, melyekből a nyelvhasználat mellett a nyelvtanulásra is következtethetünk amennyiben longitudinális adatokat gyűjtünk, szintén kutatásunk tárgyát képezték. (Vonatkozó publikációk: 7, 8, 10, 19, 20)
- Egyéni különbségek vizsgálatakor jellemzően a diákok tanulási viselkedését próbáljuk magyarázni. Kutatásunk első évében vizsgáltuk a nyelvtanulási stratégiák szerepét az angolórán és megállapítottuk, hogy nagyrészt a hibák javítására és a nyelvtani formákra koncentrálnak a nyelvtanulók, ami nem biztos, hogy a problémamegoldó nyelvhasználat során a legsikeresebb stratégiák lehetnek. Ezenkívül vizsgáltuk különféle iskolákban néhány egyéni változó hosszanti alakulását is, és felhívtuk a figyelmet, hogy a dinamikus változó jellemzők kihívásokat jelenthetnek a közoktatásban dolgozó tanároknak. (Vonatkozó publikációk: 5, 6, 10, 15)
- A nyelvtanulás folyamatának magyarországi vizsgálata nem lehet teljes a tanárképzéssel kapcsolatos témák feltérképezése nélkül. Eredményeink alapján látszik, hogy a tanárképzés folyamat és tartalma gyakran demotiválja a leendő tanárokat, aminek az eredménye, hogy nagy a lemorzsolódás a képzés során és utána is. (Vonatkozó publikáció: 11)

Ami az adatgyűjtő munkánkat illeti, az első évben a kutatásunkban résztvevő iskolák angoltanáraival készítettünk fókuszcsoportos interjúkat. Többlépcsős előkészítő munka után véglegesítettük az adatgyűjtő eszközünket (lásd 1. Függelék). 4 darab fókuszcsoportos interjú bonyolítottunk le, amelyben összesen 12 fő angoltanár vett részt. A négy fókuszcsoport rögzített hangfelvétele összesen 4 óra 56 perc, a felvételek átírása folyamatban van. Az elemzést több körben, kvalitatív módszerekkel végezzük, elsősorban tematikus elemzést alkalmazva. Legfontosabb kirajzolódó eredményeink közé tartozik, hogy a kutatásban részt vevő tanárok a probléma fókuszú tanulást tágabb értelemben használják, mint a fogalom szakirodalmi definíciója és a téma kutatói, mivel a diákok problémáit tágabban, a szociális/társas problémákat is ideértve értelmezik. A fókuszcsoportos interjúk alapján az egyik leggyakoribb probléma, hogy a tanárok igen korlátozottan képesek felhasználni és beépíteni a diákok osztálytermen kívüli nyelvtanulási tapasztalatait az órai nyelvtanulásba, így az osztálytermi tanulás élesen elválik a valós nyelvhasználatától, ami jellemzően az osztálytermen kívül történik. Ugyanakkor a nyelvtanulók a tanulói autonómia hiánya, illetve igen korlátozott volta miatt nem tudnak mit kezdeni a szabadsággal, nem képesek kellőképpen kiaknázni a tantermen kívüli nyelvtanulási lehetőségeket, hiszen hiányoznak nekik az osztálytermi keretek és a tanári tekintély által közvetített biztonság. Az adatelemzés befejezése után, fókuszcsoportos eredményeink alapján legalább egy angol nyelvű Q1-es és egy magyar nyelvű publikáció elkészítését tervezzük a második évre. Továbbá a kutatás eredményei a második évre a diákok körében tervezett kérdőíves kutatás alapját fogják képezni.

Kutatásunknak az ELTE BTK Angol Amerikai Intézet Angol Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék ad otthont, kutatóink ezen a tanszéken dolgoznak. Munkánkat tanszékvezetőnk (aki tagja a kutatócsoportunknak) és intézetvezetőnk is támogatja. Kutatócsoportunkhoz első évben 5 fő PhD hallgató csatlakozott, és 4 db iskolából 16 fő angoltanárt vontunk be, akik a fókuszcsoporthoz interjúk tervezésében és lebonyolításában nyújtottak segítséget.

2022-ben két PhD hallgató védte meg disszertációját. Disszertációik tematikusan kapcsolódnak kutatási programunkhoz.

Fekete Imre (2022). *Dimensions of information and communications technology use: A mixed-methods study of Hungarian English majors and university EFL teachers*. Védés időpontja: 2022.06.28. 15:00. <https://www.ppk.elte.hu/content/fekete-imre-doktori-vedese.e.13714> (témavezető: Csizér Kata 50%)

Smid Dávid (2022): *Pre-Service English Teachers' Motivation in Hungary: An Exploratory Mixed-Methods Study*. Védés időpontja: 2022.02.21. 14:00 <https://doktori.hu/index.php?menuid=193&lang=EN&vid=24292&popup=1> (témavezető: Csizér Kata)

Közlemények

Tudományos folyóiratcikk

Külföldi kiadású szakfolyóiratban idegen nyelven

1. Albert, Á., & Csizér, K. (2022). Investigating individual differences with qualitative research methods: Results of a meta-analysis of leading applied linguistics journals. *Studies in Second Language Teaching and Learning*, 12, 303-335. <https://doi.org/10.14746/ssllt.2022.12.2.6>
2. Csizér, K., Albert, Á., Piniel, K. (2022). Introduction to the special issue on conducting research syntheses on individual differences in SLA. *Studies in Second Language Teaching and Learning*, 12, 157-171. <https://doi.org/10.14746/ssllt.2022.12.2.1>
3. Illés, É. (bírálat alatt). A problem-oriented approach to ELF-aware language pedagogy. *ELT Journal*.
4. Kálmán, Cs. (in press-2022). Supermotivators in language education: An interview study with primary and secondary school FL learners on FL teachers' extraordinary implicit motivating agency. *The European Journal of Applied Linguistics and TEFL*.
5. Pawlak, M., & Csizér, K. (2022). Investigating the use of grammar learning strategies in Hungary and Poland: A comparative study. *Applied Linguistics*. Online first. <https://doi.org/10.1093/applin/amac038>
6. Piniel, K., & Zólyomi, A. (2022). Gender differences in foreign language classroom anxiety: Results of a meta-analysis. *Studies in Second Language Teaching and Learning*, 12, 173-203. <https://doi.org/10.14746/ssllt.2022.12.2.2>
7. Wind, A., & Zólyomi A. (2022). The longitudinal development of self-assessment and academic writing: An advanced writing programme. *Language Learning in Higher Education*, 12, 185-207. <https://doi.org/10.1515/cercles-2022-2046>
8. Wu, Q., & Albert, Á. (2022). The role of teacher-generated, learner-generated, and creative content in Chinese EFL students' narrative writing: A contextual perspective. *Languages*, 7. Online first. <https://doi.org/10.3390/languages7030212>

9. Zólyomi, A. (2022). Exploring Hungarian secondary school English teachers' beliefs about differentiated instruction. *Language Teaching Research*. Online first. <https://doi.org/10.1177/13621688221114780>

Könyvek

Szerzőként

Idegen nyelvű

10. Albert, Á. (in press-2022). *Investigating the role of affective factors in second language learning tasks*. Springer.
11. Smid, D. (2022). *Toward an understanding of pre-service English teachers' motivation: The case of Hungary*. Akadémiai Kiadó. <https://mersz.hu/smid-toward-an-understanding-of-pre-service-english-teachers-motivation-the-case-of-hungary/>

Szerkesztőként

Idegen nyelvű

12. Tankó, Gy., & Wind, A. M. (Eds.) (in press-2022). *DEAL 2022*. Eötvös Loránd University.

Könyvrészlet

Idegen nyelvű

13. Ahmad, Al. D., & Albert, Á. (in press-2022). English majors' flow experiences in L2 writing: An interview study. In Gy. Tankó & A. M. Wind (Eds.), *DEAL 2022*. Eötvös Loránd University.
14. Albert, Á. (2021). Flow in language learning: Issues of measurement. In Gy. Tankó & Csizér, K. (Eds.). *DEAL 2021: Current explorations in English applied linguistics* (pp. 65-98). Eötvös Loránd University.
15. Albert, Á., Bowden, H., Csizér, K. (in press-2023). Individual variables in study abroad contexts: The role of beliefs, personality, motivation, language aptitude, and emotions. In C. Perez-Vidal & C. Sanz (Eds.), *Methods in study abroad research: Past, present and future*. John Benjamins.
16. Illés, É. (2021). Old notions in new contexts. In Gy. Tankó & Csizér, K. (Eds.). *DEAL 2021: Current explorations in English applied linguistics* (pp. 15-33). Eötvös Loránd University.
17. Kálmán, Cs. (2021). The teacher's role in motivating adult learners of English: A questionnaire study in Hungarian corporate contexts. In Gy. Tankó & K. Csizér (Eds.) *DEAL 2021: Current explorations in English applied linguistics* (pp. 164-198). Eötvös Loránd University.
18. Peták, Sz., & Kálmán, Cs. (in press-2022). The charismatic teacher: An interview study on the motivating agency of charismatic language teachers in Hungarian higher education. In Gy. Tankó & A. M. Wind (Eds.), *DEAL 2022*. Eötvös Loránd University.
19. Wind, A. M. (2021). Co-development of self-assessment and second language writing from a Complex Dynamic Systems Theory perspective: A single case study. In G. Tankó, & K. Csizér (Eds.), *DEAL 2021: Current explorations in English applied linguistics* (pp. 229-264). Eötvös Loránd University.

20. Wind, A. (in-press 2022). The development of syntactic complexity and fluency in an advanced writing course. In Gy. Tankó & A. M. Wind (Eds.), *DEAL 2022*. Eötvös Loránd University.

Konferencia előadások

1. Kálmán, Cs. (2021, August 26). *The role of storytelling in motivating adult learners of English in Hungarian contexts* [Paper presentation]. Second storytelling conference at the PHZH, Zurich, Switzerland.
2. Kálmán, Cs. (2021, September 9). *Supermotivators in language Education: An interview study with English major students* [Paper presentation]. Contemporary Crossroads Conference, Department of English Applied Linguistics, Eötvös University, Budapest.
3. Kálmán, Cs. (2021, September 25). *The teacher's role in L2 motivation: An overview of theory and current empirical research*. [Plenary session]. English Education Empowering Your Career Conference, Kien Giang University, Kien Giang, Vietnam.
4. Wind, A. M. (2021, October 8–9). *Nonlinearity and inter- and intra-individual variability in the extent of engagement in self-reflection and its role in second language writing: A multiple-case study* [Paper presentation]. IATEFL-Hungary, Veszprém, Hungary.
5. Kálmán, Cs. (2021, November 10). *EFL Supermotivators in Hungarian public education: Primary and secondary learners' perspectives* [Paper presentation]. International Symposium. Selye János University, Komarno, Slovakia.
6. Illés, É. (2021, November 18-19). *Problem-oriented language teaching for nurturing responsible language users* [Paper presentation]. Felelős nyelvészet - Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary.
7. Wind, A. M. (2021, November 18–19). *Self-assessment and second language writing from a complex dynamic systems theory perspective* [Paper presentation]. ResLing - Socially responsible linguistics – Applied Linguistics Conference, Budapest, Hungary.
8. Illés, É. (2021, November 18-20). *Az angoltanárképzés kihívásai* [Előadás]. XXI. Országos Neveléstudományi Konferencia. Szeged, Hungary.
9. Kálmán, Cs, Csizér, K, & Albert, Á. (2021, November 18-20). *Az esettanulmányok alkalmazhatósága a nyelvpedagógiában* [Előadás]. XXI. Országos Neveléstudományi Konferencia. Szeged, Hungary.
10. Kálmán, Cs, Csizér, K, & Albert, Á. (2021, November 18-19). *Az esettanulmány mint kutatási stratégia az angol alkalmazott nyelvészetben: Elméleti, kutatásetikai és gyakorlati megfontolások* [Előadás]. Felelős nyelvészet – Alkalmazott Nyelvészeti Konferencia, Eötvös Loránd University of Sciences, Budapest, Hungary.
11. Kálmán, Cs. (2021, November 26). *Using mixed methods in doctoral research* [Panel discussion]. Second EDiTE Workshop, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary.
12. Illés, É. (2022, Feb. 4). *Problem-oriented approach to English language teaching* [Paper presentation]. XIII. Taní-tani Online Konferencia, Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Miskolc, Hungary.
13. Maung, E., Györi, J. G., & Kálmán, Cs. (2022 February 4). *A pilot study of Hungarian EFL pre-service teachers' motivational disposition in English writing* [Paper presentation]. Tani Tani Konferencia, Miskolci Egyetem, Miskolc, Hungary.

14. Illés, É. & Tartsay Németh N. (2022, February 11). *Innovative online approaches to teaching foreign languages* [Paper presentation].. Oktatás - Informatika - Pedagógia konferencia, Debreceni Egyetem, Debrecen, Hungary.
15. Kálmán, Cs. (2022, February 18). *Case study research* [Workshop]. First EDiTE Workshop, Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary.
16. Tartsay Németh, N. (2022, February 19). *What is the problem? And why does it matter?* [Plenary talk]. IATEFL-Hungary conference, Budapest, Hungary.
17. Tartsay Németh, N. (2022, Mar 11). *The questions we ask* [Paper presentation]. IATEFL Slovenia Conference, Moravske Toplice, Slovenia.
18. Illés, É. (2022, March 28). *What is this English we use?* [Paper presentation]. “Seizing the day” Current Research in Global Englishes, International Conference, Kodolányi János University, Budapest, Hungary.
19. Wind, A. M. (2022, April 9). *Self-assessment in the language classroom* [Paper presentation]. Nyelviskolák Szakmai Egyesülete, Budapest, Hungary.
20. Maung, E., Győri, J. G., & Kálmán, Cs. (2022, April 29). *The L2 motivational self system in English writing: The process writing approach* [Paper presentation]. 29th Korea TESOL International Conference. South Korea.
21. Illés, É. & Tartsay Németh N. (2022, May 19-21 May). *Modern technology in aid of s problem-solving approach to language teaching* [Paper presentation]. 33rd International Conference on Foreign/Second language Acquisition, ICFSLA, University of Silesia, Szczyrk, Poland.
22. Kálmán, Cs. (2022, May 19-21). *FL teachers’ extraordinary motivating agency: Learners’ views on supermotivators in Hungarian language education* [Paper presentation]. 33rd International Conference on Foreign/Second language Acquisition, ICFSLA, University of Silesia, Szczyrk, Poland.
23. Csizér, K., & Albert, Á. (2022 June 17). *Thematic analysis of individual differences in language pedagogy: The qualitative paradigm in leading international journals* [Paper presentation]. Contemporary Crossroads III: Studies in English Applied Linguistics, Eötvös Loránd University, Department of English Applied Linguistics. Budapest, Hungary.
24. Albert, Á., & Csizér, K. (2022 June 17). *Quality control issues pertaining to qualitative research: A systematic analysis of international journals* [Paper presentation]. Contemporary Crossroads III: Studies in English Applied Linguistics, Eötvös Loránd University, Department of English Applied Linguistics. Budapest, Hungary.
25. Illés, É. (2022, June 17). *Context in language use and teaching: An ELF perspective* [Paper presentation].. Contemporary Crossroads III: Studies in English Applied Linguistics, Eötvös Loránd University, Department of English Applied Linguistics. Budapest, Hungary.
26. Kálmán, Cs. (2022, June 17). *Implicit motivating agency in Hungarian public education: An interview study with language learners* [Paper presentation].. Contemporary Crossroads III: Studies in English Applied Linguistics, Eötvös Loránd University, Department of English Applied Linguistics. Budapest, Hungary.
27. Maung, E., Kálmán, Cs., & Győri, J. G. (2022, June 17). *A comparative pilot study of Myanmar and Hungarian EFL pre-service teachers’ motivational disposition in English writing* [Paper presentation].. Contemporary Crossroads III: Studies in English Applied Linguistics, Eötvös Loránd University, Department of English Applied Linguistics. Budapest, Hungary.
28. Maung, E., Kálmán, Cs., & Győri, J. G.(2022, June 17). *Myanmar and Hungarian EFL pre-service teachers’ motivational disposition in English writing through the process writing*

- approach* [Paper presentation].. Marino Institute of Education/ ATEE Spring Conference 2022, Dublin, Ireland.
29. Wind, A. M. (2022, June 17). *Effects of dynamic written corrective feedback on EFL university students' writing accuracy: A time-series analysis* [Paper presentation]. Contemporary Crossroads III: Studies in English Applied Linguistics, Eötvös Loránd University, Department of English Applied Linguistics. Budapest, Hungary.
  30. Wind, A. M. (2022, June 18-19). *Effects of dynamic written corrective feedback on EFL university students' writing accuracy: A time-series analysis* [Paper presentation]. Advances in second/foreign language acquisition 2022 (ASeFoLA), Nicosia, Cyprus.
  31. Kálmán, Cs. (2022, June 22). *Supermotivators in language education: an interview study on FL teachers' extraordinary motivating agency* [Paper presentation]. PPL4 Conference, Cape Breton University, Sydney, Canada.
  32. Illés, É. (2022, September 15-17). *Lingua franca communication and language teacher education* [Symposium]. Second language teacher education: Challenges and New Horizons. Vienna, Austria.
  33. Kálmán, Cs. (2022, September 29-30). *FL teachers' extraordinary motivating agency: Teachers' views on supermotivators in Hungarian language education* [Paper presentation].. Sixth International Conference of Applied Linguistics: Languages and People: Problems and Solutions. Vilnius University, Vilnius, Lithuania.

Lezárva: 2022. szeptember 30.

I. BEVEZETŐ

15 PERC

- Jó napot kívánok! Én ... vagyok. *A moderátor rövid bemutatkozása (név, szakmai tapasztalat)*
- Nagyon köszönjük, hogy vállalták, hogy részt vesznek ezen az interjún és aláírták a beleegyező nyilatkozatot. Szeretnék először néhány szót szólni a kutatásról, hogy Önök is tisztában legyenek velem, miben vesznek részt. *A moderátor röviden ismereti a kutatás lényegét.*
- A beszélgetésünknek vannak bizonyos 'szabályai', amit szeretnék megosztani Önökkel:
  - A beszélgetés fő témája: az angoltanárok véleménye a probléma orientált tanításról, megismerjük tapasztalataikat a hatékony módszerekről és feladattípusokról.
  - A beszélgetést rögzítjük, az itt elhangzottakat pedig anonim módon dolgozzuk fel, nem lesz beazonosítható, hogy pontosan ki mit mondott
  - Arra kérnék mindenkit, hogy a kérdéseimre nyugodtan mondja el a saját tapasztalatait, gondolatait, senki ne tartson tőle, hogy valamire rossz választ ad. Ezen a beszélgetésen egyáltalán nincsenek rossz válaszok, minden gondolat segít minket abban, hogy megértsük, milyen tapasztalataik vannak a kutatásunk tárgyával kapcsolatban.
  - Nyugodtan reagálhatnak egymás gondolataira, véleményére (sőt, ösztönözném is Önöket erre), de a fő célunk az, hogy minél több tapasztalatot gyűjtsünk össze, az nem célja a beszélgetésnek, hogy meggyőzzük egymást, hogy mi a legjobb módszer.
- Van-e bárkinek kérdése, mielőtt belevágunk a beszélgetésbe?
- Először azt kérném Önöktől, hogy röviden mutakozzanak be. Mindenki mondja el magáról a következőket:
  - Hány éves?
  - Mióta tanítanak nyelve(ke)t? Milyen nyelveket tanítanak?
  - Milyen végzettségük van?
  - Milyen továbbképzéseken vettek részt az elmúlt években?

II. A NYELVI PROBLÉMÁK ÖSSZEGYŰJTÉSE ÉS ELEMZÉSE

40 PERC

- Milyen tanítás közben felmerülő nyelvi problémákkal találkozunk, amelyek elősegítik nyelvtanulást / tanítást? Kérem, gyűjtsenek össze minél többet!
  - Segítő kérdések: Hogyan határozzák meg a nyelvi problémákat? Milyen nyelvhasználati problémákkal találkozunk?

A moderátor a számítógépen listázza az említéseket (Fontos lenne, hogy egyrészt olvasható méretű is legyen a lista, másrészt viszont kiferjen egy oldalra, amit kivetítéskor könnyű kezelni. Én ppt-t javasolnék, azt ki lehet nagyítani.). Amikor a válaszadók kifogynak a tapasztalatokból, a moderátor megosztja velük a listát a képernyőjén.

- Eddig ezeket a problémákat gyűjtötték össze. Van-e még probléma, ami kimaradt a listából?

Ha bárkinek még eszébe jut valami, a moderátor kiegészíti a listát.

- Melyek ezek közül azok a problémák, amelyeket inkább a diákok vetnek fel? Mit gondolnak, miért van ez? Miért érzékelik a diákok ezeket a problémákat?
  - Segítő kérdés: Milyen típusú kérdéseket tesznek fel a diákok az órán?
- Ha két csoportba kéne rendeznünk ezeket a nyelvi és nyelvhasználati problémákat: melyek azok, amelyek inkább a nyelvóráról származnak, és melyek azok, amelyek inkább az iskolán kívüli nyelvhasználati helyzetekből? Mitől függ ez?
  - *Az iskolán kívüli nyelvhasználati helyzetekben megjelenő problémák esetében:*
Jellemzően melyek ezek a helyzetek? Tudnának rá példákat mondani?
- Mi a véleményük, ebből a listából melyek a leggyakrabban felmerülő nyelvi problémák? Miért éppen ezek?

A moderátor kivastagítja a 1-2 leggyakoribbként érzékelt problémát, majd megszünteti a képernyő megosztását. A leggyakoribb problémák esetében egyesével megkérdezi a következőket:

- Az egyik leggyakrabban felmerülő probléma tehát a ... .
- Hogyan szokták Önök ezt a problémát felhasználni az órán? Tudnának példát említeni arra, hogyan történik ez?
- Hogyan oldják meg ezt a problémát?
  - milyen diákok közti különbségeket vesznek figyelembe?
  - milyen elméletek segítségével
  - milyen feladatokkal esetleg projektekkal?
  - tanári segítséggel vagy önállóan?

III. A PROBLÉMA ALAPÚ NYELVTANÍTÁS MEGÍTÉLÉSE

25 PERC

- Mi az Önök véleménye a probléma alapú nyelvtanításról?
  - Mik az előnyei ennek a megközelítésnek? Miért?
    - Melyek azok a módszerek, amelyeket hasznosnak találnak benne? Miért?
    - Mennyiben segíti az Önök munkáját? Miért?
  - Milyen kihívásai vannak a probléma alapú nyelvtanításnak?
- Mi az Önök tapasztalata arról, hogy a diákok mennyire nyitottak a probléma alapú nyelvtanulás irányában? Mitől függ ez?
  - Milyen életkorú/típusú stb. diákok esetében működik hatékonyan ez a megközelítés? Náluk miért?
  - Milyen diákoknál működik kevésbé hatékonyan? Miért?
- Önök szerint mennyire lehetséges problémákra alapuló módszert beleiktatni a tantervbe? Próbálkoztak ilyenek?

Ha igen: Miért? Tudnánk erre példát mondani?

Ha nem: Miért nem? Mi ösztönözné Önöket arra, hogy használjanak problémaalapú módszereket?

IV. A BESZÉLGETÉS ZÁRÁSA

5-10 PERC

- Kíváncsi vagyok, hallottak-e a beszélgetésen olyan gondolatot/tapasztalatot, amely megváltoztatta az Önök véleményét a probléma alapú nyelvtanításról? Mi volt az? Milyen irányban változtatta meg az Önök véleményét? Miért?
- Nekem nincs több kérdésem. A beszélgetés végén arra lennék kíváncsi, hogy Önökben maradt-e még esetleg bármilyen gondolat/vélemény, esetleg kérdés a témánkkal kapcsolatban?

Ha nincs több hozzászólás, a moderátor megköszöni a részvételt és elbúcsúzik.